

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: N. N.**, zastoupen JUDr. Janem Žateckým, advokátem, se sídlem Bělehradská 92, Praha 2, proti **žalovanému: Celní ředitelství v Českých Budějovicích**, se sídlem Kasárenská 6, České Budějovice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 26. 3. 2003, č. j. 10 Ca 231/2002 - 15,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Celního ředitelství v Českých Budějovicích ze dne 10. 7. 2002, č. j. 4239/02 - 21, bylo podle § 50 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků změněno v rozhodnutí Celního úřadu Strážný ze dne 25. 4. 2002, č. j. 1207/02 - 0326 - 01, v adrese příjemce rozhodnutí datum narození z 27. 7. 1965 na 25. 7. 1965 a platební výměr na částku 77 952 Kč a vydané rozhodnutí bylo potvrzeno. V odůvodnění svého rozhodnutí odvolací správní orgán uvedl, že celní dluh vznikl porušením ustanovení § 80 odst. 1 zákona č. 13/1993 Sb., celního zákona, a nepřihlášením zboží na státních hranicích podle § 239 odst. 1 celního zákona. Clo bylo celním úřadem vyměřeno v souladu s § 56 odst. 1 celního

zákona a DPH bylo vyměřeno ve smyslu § 43 odst. 2 a § 44 odst. 1 zákona č. 588/1992 Sb. Žalobce při dovozu zboží nesplnil povinnost uloženou mu ustanovením § 80 odst. 1 celního zákona, když jako osoba, která zboží dopravila do tuzemska, nesplnil povinnost dovezené zboží přihlásit a předložit pohraničnímu celnímu úřadu. Osoba, která zboží dopravila do tuzemska, má tuto povinnost uloženou bez ohledu na to, že někdo další vyřídí celní formality související s propuštěním zboží podle § 2 písm. p) celního zákona. Dovoz zboží do tuzemska, učiněný v rozporu s § 80 celního zákona, tj. bez přihlášení a předložení zboží osobou, která zboží do tuzemska dovezla, je považován za nezákonný (§ 239 odst. 2 celního zákona) a vzniká tím u dovezeného zboží celní dluh (§ 239 odst. 3 celního zákona). Dlužníkem se současně stává osoba, která zboží do tuzemska nezákonně dovezla.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce správní žalobu u Krajského soudu v Českých Budějovicích, v níž namítal, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v rozporu s obsahem správního spisu a zjištění skutkového stavu je nedostačující pro meritorní posouzení. Vyšel z toho, že podkladem pro rozhodnutí je v podstatě pouze výpověď žalobce ze dne 14. 12. 2001, přičemž tuto výpověď žalobce opakovaně zpochybnil. S ohledem na zastavení řízení o celním deliktu žalobce vyslovil přesvědčení, že pokud v daném případě nevznikl celní delikt ve smyslu § 298 celního zákona, nedošlo k porušení celních předpisů podle § 293 celního zákona a nemohl tak vzniknout celní dluh podle § 239 celního zákona.

Krajský soud v Českých Budějovicích rozsudkem č. j. 10 Ca 231/2002 – 15 ze dne 26. 3. 2003 žalobu zamítl a žalovanému nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění svého rozhodnutí se krajský soud podrobně zabýval námitkami žalobce, které neshledal důvodnými. Poukázal na to, že správní orgány vycházely ze spisového materiálu, který obsahoval konkrétní údaje o tom, že žalobce předmětné zboží do tuzemska dopravoval a toto zboží uniklo celnímu dohledu. Žalobce skutečnost, že předmětné zboží do tuzemska dopravoval, nepopřel. Současně tak vyplývá z celní deklarace Celního úřadu v Hamburku č. 03946. Krajský soud se proto neztotožnil s konstatováním žalobce, že podkladem pro rozhodnutí je v podstatě pouze jeho výpověď sepsaná na Inspektorátu celní a finanční strážě Celního úřadu v Českých Budějovicích dne 14. 12. 2001. Údaje uvedené žalobcem potvrdily obsah písemností, které shromáždily správní orgány. K zastavení řízení o celním deliktu žalobce krajský soud uvedl, že tato skutečnost nemá žádnou souvislost se vznikem celního dluhu podle § 239 celního zákona ani není právně významná pro posouzení otázky, kdo je dlužníkem tohoto cla, neboť řízení o celním deliktu je posuzováno podle jiných ustanoveních celního zákona, než vznik celního dluhu. Řízení o celním dluhu a řízení o celním deliktu jsou řízení oddělená a jak žalobce sám zmínil otázkou, jeho odpovědností za celní delikt se zabývalo řízení o celním deliktu, které bylo ukončeno zastavením tohoto řízení. V konkrétním souzeném případě je však posuzováno, zda došlo k vyměření celního dluhu v souladu s právními předpisy a ve správné výši a zda je žalobce dlužníkem celního dluhu. S poukazem na příslušná ustanovení celního zákona pak krajský soud dospěl k závěru, že žalobce je tou osobou, která zboží nezákonně dovezla, neboť zboží nebylo přihláшено u nejbližšího celního úřadu a tudíž v tomto okamžiku vznikl celní dluh, který byl žalobci předepsán. Pokud by byly pochybnosti o okamžiku vzniku celního dluhu, pak celní dluh vzniká v okamžiku, který celní úřad podle jemu dostupných informací jako takový okamžik určí (§ 259 odst. 1, 2 celního zákona).

Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, v níž důvody podané stížnosti spatřuje v nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech a při jejím zjištění byl porušen zákon takovým

způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit (§ 103 odst. 1 písm. a/, b/ zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“). V kasační stížnosti se znovu podrobně vyjádřil ke své výpovědi ze dne 14. 12. 2002 a dále uvedl, že pokud je mu známo, dokument T1 (k použití v evropské unii) – tranzitní celní prohlášení bylo ukončeno na německé straně. Dnes (ani tenkrát) už není schopen přesně určit, zda-li a v jakém množství zboží vstoupilo na území České republiky. Jedná se tedy o pouhý předpoklad celníků, protože není ani schopen říci, zda nebylo vráceno zpět a jestli do České republiky nevstupoval „prázdný“, což se s největší pravděpodobností stalo. Pak mohl skutečně pokračovat dále do vnitrozemí, ale není schopen říci kam přesně. Dále zpochybnil správnost úvahy o tom, že řízení o celním deliktu nesouvisí se vznikem celního dluhu. Vznik celního dluhu podle § 239 celního zákona je podmíněn porušením celních předpisů. Bylo-li řízení o celním deliktu zastaveno z jiných důvodů, než proto, že k porušení celních předpisů nedošlo, mělo by být ve výroku takového rozhodnutí konstatováno, že k porušení celních předpisů došlo, ale řízení se zastavuje, protože např. uplynula doba jednoho roku. V opačném případě lze důvodně předpokládat, že řízení je zastaveno, neboť k porušení celních předpisů nedošlo a nemohlo tak dojít ani ke vzniku celního dluhu podle § 239 celního zákona. Řízení bylo zastaveno podle § 30 zákona č. 71/1967 Sb., z důvodu, že odpadl důvod řízení zahájeného z podnětu správního orgánu.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalovaný uvedl, že tranzitní přeprava podle celního prohlášení T1, vztahující se ke zboží dopravovanému stěžovatelem, byla řádně ukončena německými celními orgány, které provádí celní odbavení u zboží vystupujícího ze SRN v prostorách Celního úřadu Strážný, tedy na státním území České republiky. Při ukončení režimu tranzitu T1 musí být přepravované zboží předloženo celním orgánům výstupního státu při vývozu z území Společenství (článek 91 - 96 Nařízení Rady č. 2913/1992, kterým byl vydán celní kodex Společenství). Je tedy zřejmé, že vyvážené zboží muselo být dopraveno přepravcem na území České republiky, aby německé celní orgány, provádějící výstupní celní řízení na našem území, mohly přepravu zboží v režimu tranzitu při výstupu ze Společenství ukončit. Zboží dopravované po území SRN v režimu tranzitu bylo zajištěno celní závěrou, která nebyla porušena a o množství zboží podle dokladu T1 č. 03946 a 03947 není pochyb. Žalovaný rovněž nemá pochyb o tom, že vozidlo řízené stěžovatelem nevstoupilo na naše území prázdné, a to z důvodů shora uvedených. Zboží, které by nevstoupilo dále do tuzemska a vrátilo se na území SRN, by nebylo vzato z evidence vedené celními orgány SRN.

Také úvaha o tom, že vznik celního dluhu podle § 239 celního zákona je závislý na výsledku řízení o porušení celních předpisů, je podle názoru žalovaného mylná. Je sice skutečností, že nezákonný dovoz zboží do tuzemska je skutkovou podstatou porušení celních předpisů uvedenou v § 293 písm. a) celního zákona a podle § 239 odst. 1 písm. a) celního zákona nezákonným dovozem zboží také vzniká celní dluh. V uvedených ustanoveních však není žádné ustanovení, které by podmiňovalo vznik celního dluhu odpovědností osoby za spáchání přestupku nebo deliktu. Pokud by tomu tak bylo, nemohl by vzniknout celní dluh při nezákonném dovozu zboží osobami, které nelze volat k odpovědnosti za přestupek nebo delikt (osoby mladší 15 let, osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům apod.). Na druhé straně pak nemusí být nezákonný dovoz projednán v řízení o přestupku či deliktu (nepatrná škoda, spáchání trestného činu) a přesto vzniká odpovědnost za úhradu vzniklého celního dluhu. Z uvedených důvodů nelze vznik celního dluhu (povinnost uhradit clo a daně) podle § 239 celního zákona vázat na spáchání přestupku nebo deliktu a řízení o vyměření cla a daní z nezákonně dovezeného zboží a řízení o porušení celních předpisů se vzájemně nepodmiňují. Podle § 239 odst. 4 celního zákona pak také dlužníkem není jen osoba, která

zboží do tuzemska dopravila, ale také ten, kdo se na takovém dovozu podílel nebo nezákonně dovezené zboží získal a držel, pokud věděl nebo si mohl být vědom, že zboží bylo dovezeno nezákonně.

Z dokladů k případu dovozu zboží získaných v rámci právní pomoci poskytnuté celními úřady SRN, protokolu o podaném vysvětlení a výpovědi dalších účastníků dovozu (zboží z kontejneru bylo dovezeno ve dvou zásilkách) nelze učinit jiný závěr než ten, že stěžovatel dne 28. 3. 2000 dopravil na území České republiky zásilku textilního zboží, která byla předložena k ukončení režimu tranzitu německým celním orgánům v prostoru Celního úřadu Strážný, ale v rozporu s § 80 odst. 1 celního zákona tato zásilka nebyla přihlášena a předložena spolu s doklady českým celním orgánům. Povinnost dovezené zboží přihlásit a předložit pohraničnímu celnímu úřadu podle § 80 odst. 1 celního zákona a povinnost předložit zboží k provedení celního řízení podle § 83 celního zákona stěžovatel nesplnil a dovezené zboží uniklo celnímu dohledu (§ 47 celního zákona). Stěžovatel se tak stal jedním ze společných dlužníků (§ 250 celního zákona) uvedených v § 239 odst. 4 celního zákona. Z uvedených důvodů je žalovaný toho názoru, že kasační stížnost není důvodná a navrhl její zamítnutí.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích z důvodu v kasační stížnosti uplatněných (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti v podstatě opakuje námitky, které již uplatnil v řízení před Krajským soudem v Českých Budějovicích a s nimiž se krajský soud podrobně a vyčerpávajícím způsobem vypořádal. Nejvyšší správní soud proto především odkazuje na důvody uvedené krajským soudem v napadeném rozsudku. K tomu lze dodat následující:

V odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně stěžovatel nezpochybňoval dovoz zboží do České republiky, pouze namítal, že nebylo určeno, kdy přesně ke vzniku celního dluhu došlo a poukazoval na značnou nesrovnalost v počtu zboží. Pokud tedy v kasační stížnosti zpochybňuje, zda zboží vstoupilo vůbec na území České republiky a má za to, že s největší pravděpodobností vstupoval do České republiky „prázdný“, lze to hodnotit jako účelové tvrzení. Skutečnost, že zboží dopravované stěžovatelem, vstoupilo na území České republiky, zcela nepochybně vyplývá z dokladů předložených německými celními orgány, jak je na to správně poukazováno ze strany žalovaného. Rovněž lze vyjít z toho, že zboží, které by nevstoupilo dále do tuzemska a vrátilo se na území SRN, by nebylo vzato z evidence vedené celními orgány SRN.

Již krajský soud se dostatečným způsobem vypořádal s námitkou stěžovatele, že vznik celního dluhu podle § 239 celního zákona je závislý na výsledku řízení o porušení celních předpisů, a správně poukázal na to, že řízení o celním deliktu je posuzováno podle jiných ustanovení celního zákona, než vznik celního dluhu. Řízení o celním deliktu bylo přitom zastaveno rozhodnutím Celního úřadu Praha 6 ze dne 19. 7. 2002 pro nedostatek důkazů s odůvodněním, že nebylo Celním úřadem České Budějovice zjištěno přesné datum porušení celních předpisů. K tomu je namístě uvést, že takovéto přesné datum ani být zjištěno nemohlo za situace, kdy stěžovatel dovážené zboží nepřihlásil příslušnému celnímu úřadu České republiky. To však pro vyměření celního dluhu význam nemá, protože podle § 251 odst. 2 celního zákona, není-li možno přesně určit okamžik, kdy celní dluh vznikl, vzniká celní dluh v okamžiku, který celní úřad podle jemu dostupných informací určil jako okamžik, v němž bylo zboží v situaci, za níž celní dluh vzniká.

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl proti stěžovateli právo na náhradu nákladů řízení ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s., protože však podle obsahu spisu tuto náhradu nepožadoval, nebyla mu náhrada nákladů řízení přiznána.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. listopadu 2004

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu